

Capitolul I. Instanță prevăzută de lege

I. Cauză judecată de o instanță specială ce a respectat exigențele dreptului de acces la justiție [cauza *Fruni c. Slovaciei*, Hotărârea din 21 iunie 2011 (Secția a III-a) (cererea nr. 8014/07)]

În anul 2002, reclamantul, care fusese președintele a numeroase instituții financiare ce aveau ca obiect de activitate administrarea banilor particularilor, a fost arestat sub suspiciunea comiterii de fraudă și alte fapte ilegale. A fost judecat în stare de arest și cererile sale repetate de eliberare au fost respinse pentru motivul gravității infracțiunii, al riscului sustragerii reclamantului de la judecată și al numărului mare de probe pe care acesta le-ar putea influența.

În anul 2005 s-a decis judecarea lui de către o instanță regională ce avea atribuțiile unei Curți speciale (aceste instanțe au fost înființate pentru a judeca infracțiunile de corupție și criminalitate organizată săvârșite de către funcționari publici). Reclamantul nu a avut succes în contestarea competenței respectivei instanțe, astfel că în anul 2007 a fost condamnat pentru fraudă financiară și asociere în scopul săvârșirii de infracțiuni.

În recurs, reclamantul a susținut, *inter alia*, că instanța specială nu este una constituțională și procesul său nu a fost unul echitabil. Secția specială a Curții Supreme a respins recursul, iar Curtea Constituțională a declarat excepția de neconstituționalitate ca inadmisibilă, din moment ce în decizia instanței nu a intervenit arbitrarul. Cu toate acestea, s-a decis că funcționarea instanțelor speciale este neconstituțională, însă acest fapt nu îi dă reclamantului dreptul de rejudecare a cauzei.

Art. 6 parag. 1. Noțiunea „prevăzut de lege” are menirea de a asigura faptul că organizarea judiciară într-o societate democratică nu depinde de voința executivului, însă a fost instituită prin lege de către Parlament. Competența și jurisdicția Instanței speciale și a Secției speciale din cadrul Curții Supreme au fost prevăzute și determinate de legislația adoptată în anul 2003 și procedura de jude-

cată în fața acestor instanțe a fost prevăzută de Codul de procedură penală. Motivul pentru care Curtea Constituțională a decis că prevederile legale ce reglementau funcționarea Curții speciale sunt neconstituționale pare să fie unul ce ține de rolul conceptual și statutul în cadrul sistemului constituțional și judiciar slovac, mai mult decât independența și calitatea ca organism judiciar. Acest lucru explică de ce Curtea Constituțională a statuat că decizia finală în cauza reclamantului nu este afectată de decizia subsecventă de neconstituționalitate a prevederilor ce stau la baza constituirii respectivei instanțe. În această situație, Curtea nu a văzut niciun motiv pentru care cele două instanțe contestate de reclamant să nu fie instanțe „prevăzute de lege”.

Mai multe decât atât, nici art. 6 din Convenție și nici prevederile vreunei alte convenții nu impun statelor concepte teoretice constituționale cu privire la măsura în care poate să intervină puterea. De fiecare dată întrebarea este aceea dacă exigențele Convenției au fost sau nu satisfăcute. În legătură cu acest aspect, Curtea a observat că judecătorii Curții speciale și cei ai Secției speciale din cadrul Curții Supreme sunt judecători de profesie, fără un mandat limitat în timp și care se bucură de același statut ca orice alți judecători din Slovacia. Aceștia ar fi putut fi contestați în cazul în care nu ar fi îndeplinit anumite criterii de securitate, dar acest lucru pare să nu se fi întâmplat niciodată și, oricum, într-o atare situație, reclamantul ar fi putut uza de o cale extraordinară de atac.

Decizia Curții Speciale a făcut obiectul controlului Curții Supreme și ambele instanțe au fost supuse controlului constituțional.

În concluzie, Curtea a decis că nu există niciun indiciu care să ducă la concluzia că cele două instanțe care au judecat cauza reclamantului nu ar fi fost independente, astfel încât art. 6 parag. 1 nu a fost încălcat.

2. Instanță prevăzută de lege. Tribunalul Penal pentru fosta Iugoslavia [cauza *Jorgic c. Germaniei*, Hotărârea din 12 iulie 2007 (Secția a V-a) (cererea nr. 74613/01)]

În anul 1995, reclamantul a fost arestat sub suspiciunea că a fost implicat în genocidul din regiunea Doboș (Bosnia) din anul 1992. Înviniuirile au cuprins faptul că a organizat un grup paramilitar care a maltratat și a ucis locuitori musulmani din regiune și că participat el însuși la uciderea acestora. A fost condamnat, printre altele, pentru genocid și omor, primind pedeapsa închisorii pe viață. Recla-

mantul s-a plâns Curții de faptul că instanțele germane nu erau competente în judecarea cauzei sale, susținând că, în baza art. VI din Convenția privind prevenirea și combaterea crimelor de genocid, competența de judecată a unei cauze aparține statului pe teritoriul căruia a fost comisă infracțiunea sau unei instanțe internaționale.

Privind aceste susțineri, instanța germană s-a considerat competentă, întrucât, deși infracțiunile au fost comise în Bosnia, autoritățile germane au avut o colaborare legală îndelungată cu cele bosniace privind evenimentele din regiunea Doboș; în plus, reclamantul este rezident german de peste 20 de ani și a fost arestat pe teritoriul acestei țări. Mai mult decât atât, Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavia (TPIY) a statuat că nu dorește să preia judecarea cauzei.

Art. 6 parag. 1. Pentru a determina dacă interpretarea dată de instanța națională regulilor de drept internațional aplicabile a fost una rezonabilă, Curtea a verificat sensul art. VI din Convenția privind prevenirea și combaterea crimelor de genocid. Statele care au ratificat această Convenție nu au ajuns la un acord privind codificarea principiului universalității jurisdicției de către instanțele naționale. Cu toate acestea, conform art. I din aceeași Convenție, statele contractante au o obligație opozabilă *erga omnes* de a preveni și combate actele de genocid.

Interpretarea dată de instanțele germane noțiunii de genocid și asumarea competenței pentru judecarea cauzei reclamantului corespund dispozițiilor legale și jurisprudenței constante a statelor contractante, cât și Statutului și jurisprudenței TPIY. În acest sens, art. 9 parag. 1 din Statutul TPIY confirmă punctul de vedere al instanțelor germane, neexistând vreo restricție în privința competenței instanțelor naționale atunci când aceasta se suprapune cu competența TPIY. Curtea a constatat că instanțele germane nu au procedat în mod arbitrar la judecarea cauzei.

Date fiind aceste circumstanțe, nu există o violare a dreptului de acces la justiție.

Capitolul al II-lea. Caracterul efectiv al accesului la justiție

§1. Refuzul examinării unei acțiuni în fața instanței

3. Imposibilitatea de a contesta o contravenție rutieră după plata pe loc a amenzii aferente [cauzele *Célice c. Franței* și *Josseume c. Franței*, Hotărârile din 8 martie 2012 (Secția a V-a) (cererile nr. 14166/09 și nr. 39243/10)]

În cauza *Célice c. Franței*, mașina reclamantului a fost prinsă de radar depășind limita de viteză cu 1 km/oră în iunie 2008. Reclamantului i s-a comunicat un proces-verbal de constatare a contravenției, aplicându-i-se și amenda standard. În cauza *Josseume*, reclamantii sunt tată și fiu. Le-a fost comunicat un proces-verbal de constatare a contravenției pentru parcare în loc nepermis a autovehiculului înregistrat pe numele fiului, autovehicul al cărui proprietar era tatăl. În ambele cazuri, reclamantii au plătit amenda standard, formulând, totodată, o cerere de anulare a proceselor-verbale de contravenție, înregistrată la organele de poliție, conform prevederilor legale. Cererile au fost declarate inadmisibile.

Admisibilitate. Excepția invocată de stat în sensul neepuizării căilor de recurs interne a fost respinsă. Astfel, în cauza *Célice*, din moment ce cererea de anulare a procesului-verbal de contravenție a fost declarată ca inadmisibilă, plata făcută cu titlu de cauțiune de către reclamant a fost considerată ca reprezentând plata amenzii standard aplicate, nefiind adăugate dobânzi. Posibilitatea de a ataca un proces-verbal de contravenție era recunoscută numai în situația în care nu s-a făcut plata amenzii și a penalităților.

În cauza *Josseume*, după ce au respins ca inadmisibilă cererea de anulare a procesului-verbal de contravenție, autoritățile nu au soluționat plângerea reclamantilor împotriva ordinului de plată a amenzii, la care s-au adăugat penalități considerabile. Astfel, au privat reclamantii de posibilitatea de a ataca în instanță respectiva hotărâre.

Art. 6 parag. 1. Dreptul la un proces echitabil, un aspect al căruia este dreptul de acces la justiție, nu este absolut, fiind supus unor limitări, permise mai ales în ceea ce privește condițiile de admisibilitate a unei căi de atac. Cu toate acestea, astfel de limitări nu pot să restrângă sau să reducă dreptul persoanei de acces la justiție de o asemenea manieră, încât să fie adusă atingere înseși esenței dreptului. Limitările trebuie să aibă un scop legitim și trebuie să existe proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat.

Conform Codului de procedură penală, autoritățile responsabile pentru verificarea condițiilor de admisibilitate a cererilor ce au ca obiect anularea proceselor-verbale de contravenție au trei opțiuni: să renunțe la proces, să trimită cauza la instanța competentă sau, acolo unde cererea nu a fost motivată sau nu a fost însoțită o copie după procesul-verbal, să îl informeze pe reclamant cu privire la inadmisibilitate.

În cauza *Célice*, autoritățile au apreciat că cererea este inadmisibilă, deoarece a fost „o cerere de eliberare a unei fotografii fără o negare explicită a contravenției”. Cu toate acestea, motivul a fost unul eronat, fiindcă reclamantul a indicat, în mod clar, în forma corespunzătoare, că el contesta contravenția care i se imputa, aducând argumentele pe care le considera pertinente pentru admiterea cererii. Mai mult, statuând astfel, organele de poliție, care erau competente să examineze numai admisibilitatea din punct de vedere formal a cererii de anulare, au acționat *ultra vires*, depășindu-și competența. În plus, decizia de inadmisibilitate a condus la reținerea sumei plătite cu titlu de cauțiune, care a fost considerată ca fiind plata amenzii standard. Așadar, în ciuda reclamației d-lui Célice, amenda a fost considerată ca fiind plătită și cazul a fost închis, fără ca „acuzăția” adusă reclamatului să fi fost analizată de către o „instanță”, în sensul art. 6 parag. 1 și fără ca argumentele sale să fie ascultate.

În septembrie 2010, Curtea Constituțională a Franței a decis că, în ceea ce privește hotărârile prin care au fost declarate ca inadmisibile cererile de anulare a proceselor-verbale de constatare a contravenției de către ofițerii de poliție astfel însărcinați, după ce s-a făcut plata cauțiunii, și unde hotărârea avea ca efect convertirea acesteia în amenda propriu-zisă, imposibilitatea de ataca astfel de decizii în fața unui judecător era incompatibilă cu „dreptul la un recurs efectiv”.

În cauza *Josseaume*, Codul de procedură penală prevedea că o cerere admisibilă constituia titlul executoriu pentru plata amenzii și că ofițerii de poliție ar fi trebuit să informeze imediat Trezoreria. Faptul că s-au adăugat în continuare penalizări arată că autoritățile

au considerat cererea reclamantului drept inadmisibilă. În plus, decizia de inadmisibilitate trebuie să se fi bazat pe un alt temei decât cele două expres prevăzute de Codul de procedură penală, deoarece cererea era motivată, fiind însoțită și de o copie. Ofițerii competenți să se pronunțe cu privire la admisibilitate nu au comunicat reclamantului decizia luată în acest sens. Astfel, pare că autoritățile statului, acționând *ultra vires*, s-au pronunțat asupra temeiniciei cererii și au privat, astfel, reclamantii de dreptul lor ca un judecător să se pronunțe asupra acesteia.

Așadar, înseși esenței dreptului reclamantilor de acces la justiție i-a fost adusă atingere, fiind încălcat astfel, în ambele cauze, art. 6 parag. 1.

Art. 6 parag. 2. În cauza *Célice*, reclamantul a susținut că obligativitatea plății unei sume de bani cu titlu de garanție pentru a putea contesta aplicarea unei sancțiuni încalcă prezumția de nevinovăție. Sub acest aspect, Curtea a confirmat jurisprudența sa anterioară, reiterând faptul că plata unei garanții echivalente cu amenda aplicată, constituind o condiție de admisibilitate e contestației, nu contravine art. 6 parag. 2 din Convenție.

Constatarea încălcării dreptului în discuție a fost suficientă pentru daunele morale cauzate în ceea ce-l privește pe dl. Célice. În ceea ce privește cauza *Josseau*, reclamantii nu au formulat o cerere de reparație în forma cerută de Convenție.

4. Accesul la justiție încălcat în cauze privind săvârșirea unor contravenții rutiere [cauza *Cadène c. Franței*, Hotărârea din 8 martie 2012 (Secția a V-a) (cererea nr. 12039/08)]

Reclamantul, cetățean francez, a fost surprins în august 2007 de către radarele cu cameră circulând cu o viteză peste limita legală. Ulterior, a primit o notificare de săvârșire a unei contravenții prevăzute de Codul rutier francez, fiind amendat cu suma standard de 68 de euro. După plata sumei respective cu titlu de garanție, reclamantul a formulat o cerere către procuror, solicitând scutirea de plată a amenzii și, totodată, prezentarea unei fotografii care să dovedească fapta ce i se impută și identitatea făptuitorului.

Printr-o adresă din data de 19 octombrie 2007, un polițist din cadrul biroului procurorului a respins cererea d-lui Cadène ca nemotivată. Ulterior, reclamantul a fost informat că plata amenzii a constituit o dovadă a responsabilității comiterii faptelor respective.

Art. 6 parag. 1. Guvernul francez a susținut că cererea în fața Curții este inadmisibilă, întrucât reclamantul nu a epuizat căile de atac interne, având posibilitatea de a ataca decizia aplicării contravenției în fața unei instanțe. Curtea a reamintit faptul că obligatorie este doar epuizarea remediilor care pot să asigure o rezolvare eficientă a cauzei. Accesul la o instanță a fost posibil doar după aplicarea sancțiunii amenzii, ca o cale de recurs, și nu înainte, când un control judiciar ar fi putut opri executarea acesteia. Prin urmare, susținerea Guvernului este nejustificată.

Dreptul de acces la justiție, sub aspectul dreptului de acces la o instanță de judecată, nu este unul absolut, putând fi limitat, spre exemplu, de anumite condiții de admisibilitate a unei acțiuni în justiție. Cu toate acestea, limitările și restricțiile nu pot restrânge dreptul unei persoane de o asemenea manieră, încât să îl lipsească de esență. Ingerința trebuie să urmărească un scop legitim și să existe o proporționalitate rezonabilă între mijloacele întreprinse și scopul vizat. Curtea a observat, în primul rând, că polițistul responsabil din cadrul biroului procurorului a respins cererea reclamantului în principal datorită faptului că acesta nu a argumentat sau nu a negat comiterea faptelor, or, din cererea formulată rezultă fără dubiu că el contestă săvârșirea contravențiilor. În plus, Guvernul nu a contestat faptul că polițistul și-a depășit competența, acesta având doar atribuția de a se pronunța asupra admisibilității cererii, nu și aceea a pronunțării pe fond. Decizia de respingere a cererii a dus la reținerea garanției depuse de reclamant, ce a coincis cu cuantumul amenzii aplicate. Astfel, în ciuda protestului reclamantului, sancțiunea a fost aplicată fără o determinare a obiectului învinuirii sau o ascultare prealabilă a acestuia de către o instanță de judecată, în sensul art. 6 parag. 1.

În plus, Curtea Constituțională franceză a decis că respingerea unei contestații la executarea sancțiunii contravenționale de către lucrător din cadrul aparatului procurorului, care transformă suma depusă cu titlu de garanție în plata efectivă a amenzii aplicate, contravine dreptului la un remediu judiciar eficient.

Datorită acestor motive, Curtea a constatat violarea dreptului de acces la justiție.

Sub aspectul art. 41, constatarea încălcării drepturilor reclamantului constituie o justă și suficientă satisfacție pentru daunele morale suferite.

5. Declinarea competenței în favoarea unei instanțe dintr-o altă țară. Lezarea dreptului de acces la justiție [cauza *Zylkov c. Rusiei*, Hotărârea din 21 iunie 2011 (Secția I) (cererea nr. 5613/04)]

Reclamantul este de naționalitate rusă și are drept de reședință permanentă în Vilnius, Lituania. În 2003, acesta a solicitat plata unei alocații ce era conferită de Federația Rusă părinților ce aveau în întreținere copii minori. Cererea a fost înaintată comisiei pentru securitate socială din cadrul Ambasadei Ruse în Vilnius, dar a fost respinsă pe motivul că nu îndeplinește condițiile de acordare. Reclamantul a încercat să formuleze o acțiune în fața unei instanțe din Moscova, însă aceasta și-a declinat competența, considerând că respectiva cauză trebuie să fie judecată de o instanță din Lituania.

Art. 6 parag. 1. Instanța a refuzat să analizeze cererea reclamantului, cetățean rus, împotriva unei autorități ruse, întemeiată pe legislația națională rusă, sugerând că în cauza respectivă este competentă o instanță din Lituania. Guvernul a confirmat susținerile. Cu toate acestea, Curtea nu a fost convinsă de acest raționament, în special datorită faptului că instanța rusă nu a invocat niciun text de lege din care să rezulte competența instanței lituaniene și nici nu a explicat cum anume acest punct de vedere corespunde cu principiile dreptului internațional. Mai mult decât atât, instanța rusă a sfătuit reclamantul să se adreseze unei instanțe lituaniene, fără a analiza dacă un asemenea act este în concordanță cu prevederile Convenției de la Viena privind relațiile diplomatice sau cu relațiile existente între Rusia și Lituania.

Curtea a consideră că un atare comportament a dus la îngrădirea dreptului de acces la justiție al reclamantului.

Cu titlu de daune morale, reclamantul va primi din partea Rusiei suma de 1.500 euro.

6. Imposibilitatea unui funcționar de a contesta în fața instanței o decizie de concediere nemotivată [cauza *K.M.C. c. Ungariei*, Hotărârea din 10 iulie 2012 (Secția a II-a) (cererea nr. 19554/11)]

Reclamanta, K.M.C., cetățean maghiar cu domiciliul la Pécel, Ungaria, a fost funcționar public într-un birou de inspecție. Aceasta a fost concediată de către angajatorul său în septembrie 2010, în temeiul Legii nr. 58/2010 privitoare la statutul funcționarilor publici,

care permitea, la acel moment, concedierea unui funcționar fără a fi nevoie de niciun fel de motivare în acest sens. Reclamanta nu a contestat decizia de concediere în fața instanțelor maghiare, considerând că nu exista nicio șansă de izbândă, dat fiind faptul că nu i-au fost comunicate motivele pentru care a fost concediată. Astfel, a fost pusă în situația de a nu avea ce anume să atace în instanță.

În februarie 2011, dispoziția legală în temeiul căreia a fost concediată a fost abrogată, fiind declarată neconstituțională. Curtea Constituțională și-a justificat decizia, pe de o parte, prin jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului și, pe de altă parte, prin alte texte din dreptul european, în speță Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Carta Socială Europeană revizuită, care prevedeau că toți angajații au dreptul de a fi protejați împotriva concedierilor nejustificate.

Art. 6. Curtea a reamintit faptul că dreptul de acces la justiție, așa cum este garantat de Convenție, poate fi supus unor limitări. Acestea sunt permise, din moment ce dreptul în discuție, prin natura lui, presupune o reglementare din partea statelor. Semnatarea Convenției se bucură de o anumită marjă de apreciere raportat la reglementarea internă, deși decizia finală cu privire la respectarea prevederilor Convenției aparține întotdeauna Curții. Limitările la care acest drept este supus nu trebuie să restrângă sau să reducă liberul acces la justiție, astfel încât însăși esența acestuia să fie afectată. În plus, o limitare nu va fi compatibilă cu art. 6 parag. 1 dacă nu urmărește un scop legitim și dacă nu există proporționalitate între mijloacele folosite și scopul ce se dorește a fi atins.

S-a adăugat că art. 6 parag. 1 lăasă statelor semnatare posibilitatea de a alege mijloacele prin care dreptul de acces la justiție să fie garantat în sistemelor lor judiciare, rolul Curții fiind doar acela de a constata dacă metoda aleasă este sau nu în concordanță cu exigențele unui proces echitabil. În acest sens, trebuie scos în evidență faptul că Convenția este menită să „garanteze nu drepturi care sunt teoretice și iluzorii, ci drepturi care sunt practice și efective” și că existența, în dreptul intern, a posibilității de a te adresa justiției nu asigură, *per se*, caracterul efectiv al dreptului de acces la justiție, dacă acea posibilitate este lipsită de substanță și, astfel, de orice fel de sorți de izbândă.

Curtea a arătat că reclamanta a avut, de principiu, dreptul de a contesta decizia de concediere în fața instanțelor maghiare. Cu toate acestea, dat fiind faptul că angajatorul, în speță statul maghiar, nu a fost obligat, prin prisma prevederilor legale în vigoare, să își moti-

veze decizia, Curtea a considerat d-na K.M.C. nu a avut cum să știe care este poziția statului, găsindu-se, astfel, în imposibilitatea de a se adresa în mod efectiv instanței de judecată. Pentru Curte, sistemul judiciar în discuție priva, în fapt, de orice substanță un drept eventual de a declanșa o procedura judiciară.

S-a mai arătat că însăși Curtea Constituțională, a cărei abordare s-a bazat, în principiu, pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a declarat ca neconstituțional textul de lege în discuție, pe aceleași considerente, invocate fiind și prevederilor Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și ale Cartei Sociale Europene revizuite.

Curtea a ajuns, așadar, la concluzia că, în acest tip de spețe privind drepturi civile, accesul la justiție astfel limitat nu poate fi calificat ca fiind unul efectiv. Prin urmare, a statuat că fost adusă atingere dreptului reclamantei de acces la justiție, art. 6 parag. 1 din Convenție fiind încălcat.

Ungaria a fost obligată la plata de daune morale în valoare de 6.000 euro și la 3.000 euro cu titlu de cheltuieli.

7. Dreptul de acces la o instanță pentru a solicita o indemnizație pentru persecuțiile naziste [cauza *Woś c. Poloniei*, Hotărârea din 8 iunie 2006 (Secția a IV-a) (cererea nr. 22860/02)]

Reclamantul, resortisant polonez, a fost supus la muncă forțată în timpul celui de-al Doilea Război Mondial pe teritoriul Poloniei ocupate. În februarie și martie 1941, a lucrat într-o fermă germană în apropiere de Cielcza (Polonia) și, în perioada aprilie 1941 - mai 1944, a lucrat ca muncitor forestier în Cielcza. În cele din urmă a fost deportat într-o regiune situată la 200 km de casa sa, unde i s-a cerut să consolideze lucrările de apărare germane în perioada mai/iunie 1944 - ianuarie 1945.

La 20 octombrie 1993, reclamantul s-a adresat „Fundației pentru reconcilierea germano-poloneză”, cu scopul de a obține o indemnizație din fondurile alocate de guvernul Republicii Federale Germania în virtutea unui acord încheiat cu Polonia la 16 octombrie 1991.

La 2 februarie 1994, Comisia de verificare a Fundației a stabilit că reclamantul a fost supus muncii forțate din februarie 1941 până în ianuarie 1945, acordându-i 1.050 zloți polonezi cu titlu de despăgubiri. Problema deportării se pare că nu a fost luată în considerare

în decizia dată. Reclamantul a contestat această decizie, însă cererea i-a fost respinsă de Comisia de apel.

În 1999, Consiliul de administrație al Fundației a adoptat o rezoluție, conform căreia nu puteau fi indemnizați decât cei care au fost supuși la muncă forțată și au fost deportați, cu excepția persoanelor care au fost supuse la muncă forțată înainte de a împlini 16 ani. În consecință, reclamantul a primit o indemnizație suplimentară, însă doar pentru munca forțată la care a fost supus înainte de a împlini vârsta de 16 ani (în februarie 1944).

Dl. Woś a atacat, fără succes, această decizie în fața Comisiei de Apel, a Avocatului Poporului și a Curții Administrative Supreme. Jurisdicțiile naționale au considerat că Fundația nu este o autoritate publică și că dreptul de a percepe o prestație din partea acesteia nu cade sub incidența dreptului civil, instanțele civile nefiind competente a se pronunța cu privire la asemenea cereri. La 21 noiembrie 2000, reclamantul a sesizat, fără succes, Fundația, cu scopul de a fi indemnizat conform regimului aplicabil muncitorilor forțați sau ținuți în sclavie (al doilea regim de indemnizație).

Art. 6 parag. 1. Reclamantul s-a plâns că nu a avut acces la un tribunal pentru a-și prezenta pretențiile ridicate în fața Fundației pentru reconcilierea germano-poloneză, în virtutea primului regim de indemnizații.

Aplicabilitate. Curtea Europeană a considerat că circumstanțele speciale ale speței duc la concluzia că acțiunile Fundației în ceea ce privește cele două regimuri de indemnizație au fost de natură să pună în joc responsabilitatea statului polonez. În opinia Curții, guvernul a dispus de mijloace substanțiale pentru a putea influența modul de funcționare a Fundației, având în vedere modalitățile de formare a organelor de conducere ale acesteia, sfera largă de atribuții de reglementare exercitate de organe cu privire la despăgubirile acordate în cadrul primului regim de indemnizații, cât și atribuțiile acestor organe relativ la numirea și revocarea organelor de decizie ale Fundației. Pentru a stabili admisibilitatea plângerii, Curtea a avut în vedere și puterea de control exercitată asupra Fundației de către ministrul responsabil. Curtea a menționat, printre altele, că, dacă statul polonez nu a influențat în mod direct deciziile luate de Fundație în privința reclamanților individuali, rolul său a fost major în definirea cadrului global de funcționare a Fundației.

Curtea a reamintit că textul Convenției nu impune statelor contractante obligația generală de a repara prejudiciile cauzate de trecerea într-un cadru global al exercițiului puterii de stat. Cu toate